

Djeca se zabavljaju, odrasli plaču! Golovko otkriva što Splićane čeka u djelu o malom Ivi i Jakovu, genijalcima iz Geta

PIŠE JASENKA LESKUR

4. ožujka 2026. - 15:42

Ekipa iz predstave (gore lijevo), redatelj Goran Golovko. Dolje desno: Prof. Magdalena Mrčela i njena slikovnica, po kojoj je nastalo scensko djelo

Foto: Cropix

U 'Godini **Jakova Gotovca** i **Ive Tijardovića**' na puno načina se Splitskane podsjetilo na sretnu okolnost da su se ovdje prije 130 godina rodila dva velika glazbena genija. Prst sudbine učinio je da se u malom Splitu, gradu koji je imao tek 14 tisuća stanovnika, u dvadesetak dana razlike, koncem 19. stoljeća, rode dva iznimno talentirana dječaka.

Živjeli su na udaljenosti od par stotina metara u Dioklecijanovoj palači - Gotovac u Bajamontijevoj ulici u Getu, a Tijardović u istočnim zidinama, u Hrvojevoj ulici, i postali su prijatelji od malena.

Odrastali su u istim ulicama i kvartovima, dijelili školu, prve glazbene pokušaje i dječачke igre. Pjevali zboru, učili jedan klavir, drugi violinu. Kasnije, u gimnazijskim danima osnovali su sa svojim vršnjacima svoj prvi đачki orkestar.

OD SPLITSKOG GETA DO POZORNICA SVIJETA

Bilo je to vrijeme kada profesionalno bavljenje glazbom nije bio društveno poželjan životni izbor. Gotovčev otac otvoreno se protivio njegovim glazbenim interesima, dok ni Tijardovićeva obitelj nije osobito poticala umjetnički put. Unatoč takvim okolnostima, obojica su vrlo rano pokazala snažnu sklonost prema glazbi, koja će postupno prerasti u njihovo životno opredjeljenje.

Iako su se posvetili različitim glazbenim umjetničkim izrazima, puno kasnije Jakov Gotovac dirigirao je prvom zagrebačkom izvedbom operete 'Mala Floramye' svoga prijatelja iz djetinjstva, Ive Tijardovića.

Slikovnica 'Ivo i Jakov, od splitskog Geta do pozornica svijeta'

O tom djetinjstvu u kojem ih je osim dječijih igara i nestašluka zauvijek povezala glazba nastala je jedna nova slikovnica, ali i lutakarsko-kazališno djelo, koje će se 6. ožujka premijerno prikazati u Hrvatskom domu. Slikovnicu 'Ivo i Jakov, od splitskog Geta do pozornica svijeta' napisala je prof. **Magdalena Mrčela**, a po njenom predlošku **Goran Golovko** režirao je predstavu koja se na jedan inovativan način obraća najmlađoj publici.

Foto: Duje Klaric/Cropix

U ovoj predstavi naime publika, djeca, neće tek sjediti u gledalištu i biti pasivni promatrači, već je interaktivnog karaktera, pa će svi koji gledaju moći aktivno sudjelovati u ovom kazališnom činu, zajedno pjevati i diskutirati. Predstava koja je koprodukcija dviju ustanova u istoj zgradi, Kazališta lutaka i Hrvatskog doma, odvija se na trećem katu, u Salonu Jakova Gotovca, a 30 gledatelja u publici koji sjede u krugu dočekuje pijanist prof. **Tonči Tranfić**, glumica lutkarica **Nina Vidan**, glumci **Deni Mašić** i **Karla Šola/Lucija Škarica**, te operna pjevačica **Dora Bekavac/ Mirta Topalušić**. Lutke dječaka Ive i Jakova, rekvizite i kostime osmislila je **Tina Vukasović**.

GOLOVKO: DOBIO SAM ODRIJEŠENE RUKE...

Zašto je posegnuo za ovakvim režijskim postupkom objasniti će Goran Golovko:

- Dobio sam odriješene ruke da tekst prilagodim formi obrazovnog kazališta, "Drama - In Education" koja se kod nas prevodi kao "procesna drama". Zvuči suho, a riječ je o tome da se djeca, adolescenti, pa i odrasli, vođenjem kroz neka dramska iskustva nauče nekim pojmovima i odu s predstave s osjećajem nekog postignuća, a i osvještavanja vlastite kreativnosti.

U rukama sam imao školske programe iz Kanade po kojima učenici u školi u dva nastavna sata kroz takve dramske igre i vježbe usvajaju znanje iz kemije, fizike i matematike, a predviđena je i metodologija provjere njihovog znanja.

SPECIJALIZIRAO ODGOJNO KAZALIŠTE

Odgojno kazalište, odgojnu dramu, sam svojevremeno specijalizirao u Engleskoj, intenzivno sam se njome bavio kad sam bio zaposlen u Gradskom kazalištu mladih. Do 2005. godine sam držao puno edukacija iz toga područja i u Hrvatskoj i u regiji, sudjelovao na međunarodnim festivalima kongresima, konferencijama...

Redatelj Goran Golovko

Foto: Tom Dubravec/Cropix

S pretpostavkom da bi se dramski odgoj mogao jednoga dana uvesti u školske programe, isto kao što postoji glazbeni i likovni odgoj, što se nije još dogodilo. Pokušaj još uvijek postoji preko Hrvatskog centra za dramski odgoj i postoji studijski program "Dramska pedagogija" na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu, međutim stidljivo se još uvijek probija kroz naš obrazovni sustav.

Što se tiče kazališta, cijeli problem je što takve predstave nisu predviđene za velik broj gledatelja, a ravnatelje zanima veći broj prodanih ulaznica. Tako da oni koji imaju interes i znanje time se baviti, imaju sužen prostor djelovanja.

Tekst 'Ivo i Jakov, od splitskog Geta do pozornica svijeta' sam bio slobodan prilagoditi situaciji u kojoj će glumci i glumice pristati na ulogu moderatora više nego glumaca i glumica. Uz obavezne i fiksirane dramske elemente glumci- voditelji od gledatelja čine sudionike dramskog zbivanja, koristeći različite kazališno pedagoške igre i vježbe, uključujući stvaranje ritmova i učenje nekih skladbi na licu mjesta.

SKLADBE U PREDSTAVI

U predstavi koristimo skladbe Ive Tijardovića 'Hajdukova pjesma' i 'To nenji knedla' iz 'Kraljice lopte', 'Daleko me biser mora', 'Da nije ljubavi' iz 'Male Floramy', 'O kućo mala' iz 'Splitskog akvarela', te Gotovčeve uvod u Ariju mlinara Sime i 'Što na nebu sja visoko' iz završnog kola 'Ere s onoga svijeta', ariju Petrice iz opere 'Đerdan' i 'Odu zemlji' iz 'Mile Gojsalića'. Lica iz njihovih opera i opereta glumci jednostavnim izmjenama kostimskih rekvizira dočaravaju brzo i uvjerljivo – kaže redatelj.

Glumački ansambl predstave

Foto: Duje Klarić/Cropix

Predstava traje oko 45 minuta, ovisno o tome koliko traje diskusija na kraju, a idelana dob gledatelja je od osam do 12 godina. Uz manje prilagodbe i kraćenja mogu je pratiti i djeca vrtićke dobi, a već je u planu njeno izvođenje u domovima za umirovljenike. Izvodit će se dvaput dnevno, a s obzirom na ograničeni broj gledatelja već je puno termina unaprijed rezervirano za ovaj kazališni format koji rezultira s usvajanjem više znanja o temi nego kad se pasivno sluša.

ODRASLI SU BILI U SUZAMA

Predstava je već testirana i odigrana pred probnom publikom:

- Prvi put smo imali kombinaciju djece i roditelja u publici, djeca su se ludo zabavljala i nešto naučila a odrasli su bili u suzama. Od ganuća, jer ih je sve to vratilo u dane djetinjstva, odrastanja, i Splita kojeg pamte a više ga nema – objašnjava Goran Golovko koji dodaje da su glumci i pjevači redom mladi, kreativni i entuzijastični te da su ih prva iskustva pred publikom obodрила.

Slikovnicu 'Ivo i Jakov, od splitskog Geta do pozornica svijeta' napisala je prof. Magdalena Mrčela, a po njenom predlošku Goran Golovko režirao je predstavu

Foto: Paun Paunović/Cropix

Prof. Magdalena Mrčela, autorica slikovnice, koju je uredila **Herci Ganza**, ilustrirala **Branka Hollingsworth**, a izdavač joj je Hrvatski dom Split, kaže da je oduševljena predstavom:

- Ostala sam istinski oduševljena reakcijama djece i činjenicom da su svi pjevali, udarali ritam, plesali i naučili barem po jednu Gotovčevu i Tijardovićevu ariju.

PROF. MRČELA: NADAM SE DA NIJE PRETENCIOZNA

Što se tiče slikovnice, uvijek je pitanje je li dobro prilagođena dobi djece – ovdje za treći razred OŠ - nadam se jest. Edukativnog je karaktera, ali nadam se da nije pretenciozna.

Također se nadam da smo ilustratorica i ja uspjele napraviti da Split izgleda zaigrano, inspirativno i romantično u nekim teškim vremenima kroz koja su njih dvojica prolazila.

Deni Mašić i Dora Bekavac

Foto: Duje Klarić/Cropix

Najviše me, nakon svega, inspirira činjenica da su njih dvojice ostali prijatelji i da su podržavali jedan drugoga u najlakšim i najtežim vremenima. Snaga prijateljstva mi je bila glavna misao za ovu slikovnicu – veli autorica.

Pa - tko zna? Možda se u golobradoj publici probudi neki novi umjetnički talent, možda se među njima nalazi jedan novi Tijardović ili Gotovac?

Glumci iz lutkarske prestave 'Ivo i Jakov'
Foto: Duje Klarić/Cropix

Predstava se radila po tekstu Magdalene Mrčele u režiji Gorana Golovka, a igraju: Deni Mašić, Dora Bekavac, Mirta Topalušić, Karla Sola, Lucija Skarica, Nina Vidan i Tonći Tranfić na klaviru
Foto: Duje Klarić/Cropix

Mirta Topalušić
Foto: Duje Klarić/Cropix

Dora Bekavac i Mirta Topalušić
Foto: Duje Klarić/Cropix

Foto: Duje Klarić/Cropix

Foto: Duje Klarić/Cropix